

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาความเชื่อมโยงของผู้ที่เกี่ยวข้องกันในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม 2) เพื่อวิเคราะห์ ปัญหาและอุปสรรคของเครือข่ายผู้ประกอบการในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และ 3) เพื่อนำเสนอแผนพัฒนา แนวทางการบริหารจัดการ นโยบายและแผนยุทธศาสตร์ผู้ประกอบการไปสู่ภาคปฏิบัติ เพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในกลุ่มจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปทุมธานีและนนทบุรี การวิจัยนี้ใช้วิธีการดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ที่ประกอบไปด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและการสัมภาษณ์กลุ่มเฉพาะ ผู้ให้ข้อมูลแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ นักวิชาการที่มีความรู้หรืองานวิจัยที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 1 สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาของจังหวัด สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และนักธุรกิจ/ผู้บริหารของอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น ธุรกิจโรงแรม ร้านอาหาร ฯลฯ วิจัยนี้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ในการเลือกผู้ให้ข้อมูลและใช้แบบสัมภาษณ์ในการสัมภาษณ์เชิงลึก และ นำประเด็นอภิปรายสำหรับการสัมภาษณ์กลุ่มย่อย ข้อมูลจากการสัมภาษณ์จะนำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับผู้ประกอบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สามารถแบ่งได้เป็น 6 กลุ่ม คือ กลุ่มหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกำหนด กำกับและดูแลยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัด กลุ่มหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการนำยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไปสู่ภาคปฏิบัติ กลุ่มชุมชนและองค์กรท้องถิ่น กลุ่มหน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่ทำหน้าที่การตลาด กลุ่มภาคเอกชนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อหวังผลกำไรจากการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการท่องเที่ยว และกลุ่มนักวิชาการและสถาบันการศึกษา เมื่อพิจารณาถึงปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาเครือข่ายผู้ประกอบการท่องเที่ยวแบบกลุ่มจังหวัดให้มีประสิทธิภาพ คือ โครงสร้างการบริหารงานของหน่วยงานภาครัฐไม่เอื้อต่อการจัดการผู้ประกอบการท่องเที่ยว ขาดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวแบบบูรณาการ 3 จังหวัด ขาดความต่อเนื่องของนโยบายการท่องเที่ยวในระดับจังหวัด การเมืองท้องถิ่นและผลประโยชน์ทับซ้อน และขาดการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

Abstract

This research aims at 1) studying the linkage among parties in the administration of cultural tourism, 2) analyzing problems and obstacles of the network of supply chain in cultural tourism, 3) proposing development plans, administrative approaches and policies, as well as implementing strategies for the supply chain for cultural tourism in **Pranakorn Sriayudhya**, Pathum Thani, and Nonthaburi. This study used qualitative research comprising of in-depth interview and focus group interview. The population was divided into 3 groups, namely learned scholars or research studies on tourism; government agencies relating tourism such as the office of strategic management of the upper central region zone 1, the provincial office of tourism and sports, the provincial cultural office, the Tourism Authority of Thailand and local agencies; as well as businessmen/ the executives of the industry relating tourism such as hotels, restaurants, and etc. This research used purposive sampling to choose the population, and use an in-depth interview and focus group interview. The information from the interviews was then analyzed by content analysis.

The result of the research showed that parties concerned in the supply chain of cultural tourism can be divided into 6 groups, namely those relating the imposition and administration of tourism strategies of the provinces, government agencies implementing tourism strategies, local organizations or communities, state enterprises taking care of marketing, private sectors running tourism business, as well as scholars and educational institutes. Considering problems and obstacles for an effective development of the supply chain of the provincial clusters, the researcher found that it is affected by the administrative structure of government agencies which do not support the supply chain for tourism, the lack in integrated tourism strategies for the 3 provinces, the discontinuity of provincial tourist policies, local politics and overlapping interests, as well as the lack of local participation in the development of tourist places.